

ADALÉKOK NÉPKÖLTÉSÜNKHÖZ.

I.

Benedek Ilona.

Ahajt álmot láta
Benedek Ilona:
El is eljövének
Czifra kérők érte,
Bé is béemelték
Üveges hintóba,
El is elvitték őt
Hat fekete lóval,
Hat fekete lóval,
Aranyos hintóval.

— Anyám, édes anyám,
Én szerelmes anyám,
Jó nevelő dajkám,
Benedekné asszony!
Én is álmot láttam,
Csuda czifra álmot:
El is eljövének
Czifra kérők értem,
El is elvivének
Üveges hintóval,
Üveges hintóval,
Hat fekete lóval,
Kiken minden istrang
Ezüstből van fonva,
Kiken minden szerszám
Meg van aranyozva.

— Meg is megérkeztünk
Királyi udvarba,
Arannyal, gyémánttal
Kirákott udvarba,
Ott nekem adának
Mézes mákot ennem
Ott nekem adának
Édes mustot inni,
Ott nekem adának
Bársony folyó-gunyát,
Ott engem adának
Szép királyurfinak.

— Benedek Mihályné,
Édes anyámasszony!
Eressz el te engem
Le a kert végire,
Tiszta folyóviznek
Partjára, szélire,
Ott is ottan lakik
Öreg Jankucziné,
Jankuczi Pistáné,
Vén kuruzsló bába,
Ki az én álmomat
Mindjárt meg is fejt!

— Hallod lányom, hallod
Benedek Iona!
Én is de megfejtem
A te szép álmodat:

— Nem az a szép álom,
Nem az a te bajod,
Még a madarak is
Mind azt csirikolják,
Mi az a te bajod!

— Te bizony szereted
Jankucziné fiát,
Jankuczi Misikét,
A szép cigánylegényt,
Az a te nagy bajod!

— Anyám, édes anyám,
Benedek Mihályné!
Mit tűröm-tagadom,
Ha be kell vallanom;
Én bizony szeretem
A szép cigánylegényt,
A szép cigánylegényt,
Jankuczi Misikét!

— Anyám, édes anyám,
Benedek Mihályné!
Mit tűröm-tagadom,
Ha be kell vallanom;
Biz' én a mult kedden
Hitet mondtam vele!

* * *

Benedek Mihályné
Csak hallgatja vala,
Ő nagy, kevély szive
Szomorkodik vala.

— Istenem, istenem,
Szerelmes istenem,
Hogy kell egy teremést
Nekem elvesztenem!

— Kocsisom, kocsisom,
Legjobbik kocsisom!
Fogd be lovaimat
Üveges hintóba,
Hajts le vele, hajts le,
Le a kert végire,
Jankuczi Pistáné
Háza elejibe,
A szép cigánylegényt,
Jankuczi Misikét
Ültesd be izzibe',
A fekete tóig,
Feneketlen tóig
Meg se is állj vele,
Nagy fekete tónak,
Feneketlen tónak
Vesd a közepibe.

* * *

Az ajtón hallgatá
Benedek Iona.

— Hát az én kedvesem
Veszeszteni vizzik?

— Állj meg kocsis, állj meg,
Hadd menjek el én is,
Jankuczi Misivel,
Kicsi szeretőmmel
Hadd vesszek el én is!
Vérem a vérevel
Egy patakot mosson,

Testem a testével
Egy sirban nyugodjon,
Lelkem a lelkével
Mennyben vigadozzon!

Benedek Mihályné,
Hogy megtudá vala,
Hires vizi buvárt
Elhozata vala;
Hires vizibuvárt,
Bakcsi-Biró Jankót,
Kivel megjárata
Nagy feneketlen tót.
Kivel megjárata,
Ki is halásztatá,
El is temetteté
Jegenyefa alá.

Egyikből kinöve
Fehér folyó rózsa,
Másikból kinöve
Piros folyó rózsa.

Sugár jegenyére
Föl is tekeredtek,
Jegenye tetején
Összeölelekeztek.

Odament, odament
Benedek Mihályné,
Ki is kivágotá
Tőstől, gyökerestől,
El is elégeté
Minden levelestől.

Ahajt megszólala
Benedek Ilona:
— Hiába öltél meg
Te lelketlen anya,
Égbeszálló füsttel
Mű is égbe szállunk,
Igaz szerelmünknek
Kegyelmet találunk.

(Sz.-Keresztur.)

II.

Szép leány Máriskó.

Hol jártál, hol jártál
Szép leány Máriskó?

— A kerek erdőben,
Szép virágot szedni,
Az én édesemnek
Kalapjába tenni!

Bizony nem igaz ez
Szép leány Máriskó,
Hol jártál, hol jártál,
Szép leány Máriskó?

— Törökbuza-földre,
Gyöngé burját szedni,
Disznókat etetni!

Bizony nem igaz ez
Szép leány Máriskó!
Hol jártál, hol jártál
Szép leány Máriskó?

— Ki a temetőre,
Magamnak sirt ásni,
Gyászos ifjuságom
Oda eltemetni!

Biz' az jobb lett volna,
Szép leány Máriskó!
Hol jártál, hol jártál,
Szép leány Máriskó?

Felástad a földet
A diófa alatt,
Eltemetted oda
Te kicsi fiadat!

Szép leány Máriskó!
Levágjuk a hajad!
— Jaj, édes istenem,
Jaj, megöl a szőgyen!

Szép leány Máriskó!
Vasra verünk téged!
— Édes kicsi fiam,
Bárcsak felébrednél.

Szép leány Máriskó!
Holnap álló délbe'
Átaladunk téged
A hóhér kezébe!

— Adjatok, adjatok,
Csak hamar adjatok,
Mert én megérdemlem
Ezt a gyalázatot!

(Sz.-Keresztur.)

III.

Áspis kigyó.

— Kebelembe búvék
Mérgező áspis kigyó;
Vedd ki apám, vedd ki!

— Bizony nem veszem én!

— Kebelembe búvék
Mérgező áspis kigyó;
Vedd ki anyám, vedd ki!

— Bizony nem veszem én!

— Kebelembe búvék
Mérgező áspis kigyó;
Vedd ki néném, vedd ki!

— Bizony nem veszem én!

— Kebelembe búvék
Mérgező áspis kigyó;
Vedd ki hugom, vedd ki!

— Bizony nem veszem én!

— Kebelembe búvék
Mérgező áspis kigyó;
Vedd ki rózsám, vedd ki!

— Bizony kivesszem én!

— Áspis kigyónak ha
Hetven foga volna,
Hetvenhét fogában
Hétszáz méreg volna,
Hétezerszer halnék
Szörnyű halált egybe';
Akkor is kivenném
Én szerető párom,
Mert én téged rózsám
Igazán szeretlek!

— Nincs a kebelemben
Mérgező áspis kigyó,
Nem is kell kivennem
Hamis lelkű apám!

— Nincs a kebelemben
Mérges áspis kigyó,
Nem is kell kivenned
Álnok szívü anyám!

— Nincs a kebelemben
Mérges áspis kigyó,
Nem is kell kivenned
Gonosz nénémasszony!

— Nincs a kebelemben
Mérges áspis kigyó,

Nem is kell kivenned
Lelketlen kis hugom!

— Nincs a kebelemben
Mérges áspis kigyó,
Csak egy szerető szív,
Egy holtig hűséges,
S az a hűséges szív
Sem egyé, sem másé,
Csak az én rózsámé!

(Sz.-Keresztur.)

IV.

Égető Birtalan.

Égető Birtalan
Egyszer jó kedvibe'
Hasra vágta magát
Az út közepibe.

Jött a nagy delizsáncz
Végig mene rajta,
Hitvány Birtalannak
Eltörött a karja.

Elment a törvényre
Égető Birtalan,

Ottan élémondá,
Neki mi baja van.

Ott a törvénybíró
Mindjárt föl is vette; —
Huszonötöt kapott
Birtalan érette.

Égető Birtalan
Felfogadá egybe',
Soha se köt többet
Belé a németbe.

(Sz.-Keresztur.)

V.

Timafalán van egy malom,
Bánatot örölnek azon,
Nekem is van búbánatom,
Odaviszem, lejáratom.

Ne vidd oda a bánatot,
Jobb ha interesre adod,

Eszkendőre vagy kettőre
Három annyi lesz belőle.

Én se vittem a malomba,
Gyűjtöttem alattomba,
Most már úgy kinőtte magát,
Ellepne egy egész határt.

(Sz.-Keresztur.)

VI.

Csonka Királybiró.

Asztalánál üle
Csonka Királybiró,
Hajtva hajtogatá
Kis ezüst poharát.
Oda mene, oda,
Kiesi koldusfiu:

— Szánj meg engem, szánj meg
Csonka Királybiró,
Ne sajnálj te tőlem
Egy darab kenyeret,
Egy darab kenyeret,
Egy pohárka vizet!

Ahajt hátra szóla
Csonka Királybiró:
— Inasok, inasok,
Udvari inasok,
Vessétek ki mindjárt
Ezt a koldusfiut!

Inasok kidobták,
Még meg is rugdosták
Kiesi koldusfiut,
Mégis csak eljöve,
Mégis csak visszajött
Kiesi koldusfiu.

— Szánj meg engem, szánj meg
Csonka Királybiró.
Ne sajnálj te tőlem
Egy darab kenyeret,
Egy darab kenyeret,
Egy italnyi vizet!
A mit te nekem adsz,
Följegyzik az égbe',

A mivel megbántasz,
Te számodolsz érte!
Hallod-e, hallod-e
Csonka Királybiró,
Ne sajnálj te tőlem
Egy darab kenyeret,
Egy falat kenyeret,
Egy italnyi vizet!

Megharagszik erre
Csonka Királybiró.
— Inasok, inasok,
Udvari inasok,
Esmét csak idejött
Ez a koldusfiu,
Vigyétek, vigyétek,
Csak hamar vigyétek,
Égető tömlőcznek
Mélyire vessétek!

Egyszeribe vitték,
Tömlőczbe vetették,
Kigyóknak, békáknak
Közibe betették,
Nehéz vasba verték
Gyöngé kezit, lábát,
Állitnak elébe
Fegyveres istrázsát.

Kiesi koldusfiu
Ottan fudogálja,
— Ne strázsálj te engem
Fegyveres istrázsa,
Menj el te, menj el te
Fegyveres istrázsa,

Nem voltam én mindig
Koldus asszony fia,
Aj, mert én is voltam
Királybiró fia,
Aj mert az én apám
Csonka Királybiró,
Aj mert az én anyám
Kandó Küs Katicza.

Szalad az istrázsa
Föl a palotába:
Uram, uram. uram,
Csonka Királybiró!
Az a koldusfiu
Mind azt fujdogálja:

— Én se voltam mindig
Koldus asszony fia,
Aj mert az én apám
Csonka Királybiró,
Aj mert az én anyám
Kandó Küs Katicza.

Mindjárt felhozatta
Csonka Királybiró:
— Hát te mit énekelsz
Kicsi koldusfiu?

— Én biz' azt éneklem,
Csak azt, a mit tudok,
Hogy az én apám a
Csonka Királybiró,

Az én anyám pedig
Kandó Küs Katicza!

— Te vagy nekem, te vagy
Én drága kis fiam,
Itt maradsz te velem
Czifra palotámban,
El is elhozhatjuk
Te édes anyádat
Kandó Küs Katiczát!

— Biz' azt nem hozatod
Csonka Királybiró,
Mert az régen alszik
A nagy temetőbe',
Mert azt te miattad
A bánat megölte.

— Itt maradsz hát nálam
Te egyetlen fiam!

— Biz' én nem maradok
Csonka Királybiró,
Ki az én anyámat
Álnokul elhagyta,
Nem kell nekem annak
Aranya, ezüstje,
Vannak e világon,
Nálad jobb emberek,
A kik nem sajnálnak
Egy darab kenyeret.

(Sz.-Keresztur.)

VII.

Török Trézsi fia.

Nagy híres Rikában
Vagyon egy kaliba,
Abban nevelkedik

Török Trézsi fia,
Török Trézsi fia
Híres Török János,

Kinek párja nincsen
Kis Magyarországon,
Kinek párja nincsen
Nagy Magyarországon,
Kinek párja nincsen
Széles ez világon.

— Hallod-e, hallod-e
Én édes szép fiam,
Én édes szép fiam
Hires Török János,
Vidd el vissza, vidd el
Szürke paripádot,
A honnat kihoztad,
Akaszd fel, akaszd fel
Nyergedet, puskádat,
A honnan levetted;
Jaj, mer' tudom én azt,
Mi neked a bajod,
Királybiró lányát
Magadnak akarod.

— Maradj veszteg, maradj,
Én édes jó fiam,
Van nekem bánatom
Fél vágás' szekérrel,
Bizony egész vágást,
Ne csinálj belőle;
Maradj itthon, maradj
Én édes szép fiam,
Bizony szebbet szerzek
Neked jövődre!

— Királybiró lánya
Kényes is, hamis is,
Nem is neked való
Kevély uri dáma,

Bizony te megbánnád,
A mikor elvetted,
Itthon nem is ülne,
Vizitába járna!

— Királybiró lánya
Nem is neked való,
Selyem a ruhája,
Halovány orczája,
Liliom dereka
Nem erdőre való!

— Édes áldott anyám,
Édes Török Trézsi,
Ne beszélj hiába,
Nem használ az nekem,
Királybiró lányát,
Gyöngé violáját
Szivemből szeretem!

— Ha enyém nem lehet,
Jaj meghalok érte,
Vagy megölöm őt is
Megölöm magam is,
Sirass anyám, sirass,
Sirass el előre,
Mintha már vinnének
Ki a temetőre.

Hires Török János
Bement a városba,
Város közepibe,
Templom elejibe,
Ott nézte meg szépen
Gyöngé violáját,
Királybiró lányát,
Tündér Ilonáját.

A mikor kilépett
 Nyergébe felkapta,
 Szerető szívéhez
 Hozzászorította
 S elvágatott vele
 Nagy híres Rikába
 Nagy híres Rikába,
 Kicsi kalibába.

— Állj elé, állj elé
 Gonosz Török János,
 Királybiró lányát,
 A ki elraboltad,
 Kicsi kalibádba,
 A ki elrejtetted,
 Hadd üssük el érte
 Te kemény fejedet!

Biz' eléáll érte
 Híres Török János:
 — Itt vagyok, itt vagyok,
 Mi bajotok vagyon?
 — Nincs nekünk sok bajunk
 Török János veled,
 Mi csak azért jövénk,
 Üssük le a fejed.

— Biz' azt nem ütitek,
 Mert azt nem tudjátok,
 Nem azért vagyok én
 Török Trézsi fia,
 Híres Török János!

Nem azért hoztam el
 Királybiró lányát,
 Hogy az első napon
 Fejem elüssétek,
 Tőlem elvegyétek,

Város négy sarkára
 Testem szegeztétek,
 Hanem azért hoztam
 Királybiró lányát,
 Hogy éljek én vele
 Holtig boldogságot!

A mig elől egyik
 Beszélgetett vala,
 Hátulról a másik
 Leütötte vala,
 Híres Török János
 Egybe meg is hala.

— Szólalj meg, szólalj meg
 Királybiró lánya,
 Hadd vigyünk el vissza
 Fényes palotába;
 Fényes palotába
 Apádhoz, anyádhoz,
 Jegybeli mátkádhoz.

— Nem megyek, nem megyek,
 Mert én itt maradok,
 A mig meg nem halok,
 Örökké gyászolok;
 Mert az én édesem
 Ti elvesztettétek,
 Fejét is vevétek.

Ugy ne legyen nektek
 Istennél irgalom,
 A hogy nem szántátok
 Az én jó angyalom,
 Gonosz testeteket
 A tűz megeméssze,
 Egyiknek se legyen
 Menyországban része!
 Ő is ott meghala.

(Sz.-Keresztur.)

VIII.

Híres város Kolozs város.

Híres város Kolozs város
 Abba' lakik egy mészáros,
 A dészije kilencz záros,
 Minden ujján gyűrű páros.

A mészáros Beke Feri,
 A bokáját összeveri,
 Barna lovát fölnyergeli,
 Más babáját megöleli.

Hallod-e te Beke Feri,
 A poharad immár teli,

Mert a legény nem sziveli,
 Ha babáját más öleli.

Ez az utcza melyik utcza,
 Ez bizony a szegfü utcza,
 Erre sétál Beke Feri,
 Három legény agyon veri.

Kolozs város híres város,
 Szegfü utcza vértől sáros,
 Beke Feri piros vére,
 Onnan kiált föl az égere.

(Sz.-Keresztur.)

IX.

Bátalaki László.

Édes áldott anyám
 Bátalaki Pálné,
 Biz' én meg is halok,
 Megölöm magamot
 Mikó Ilonáért!
 Biz' én csak meghalok,
 Megölöm magamot
 Karcsu derekáér',
 Piros ajakáér',
 Szép fejér nyakáér'
 Gömbölyü faráért
 Mikó Ilonának!

Szóval visszafelel
 Bátalaki Pálné:
 — Bátalaki László,
 Én édes szép fiam,
 Hát te mióta vagy
 Ilyen haszontalan!

Egy piros orczáér',
 Egy leány faráért
 Még halálra válnál!

Csináltatok, hadd el
 Olyan osztovátát,
 Kinek minden nyüstje
 Czigány nótát járjon,
 Minden fonal rajta
 Szinarannyá váljon,
 A ki csak reá néz,
 Mind utánad járjon!

— Oda is eljönek
 Szűzek, szép leányok
 Csuda dolog látni,
 A szájok eltátni,
 A tied is eljő
 Szép Mikó Ilona!

— Anyám, édes anyám,
 Bátalaki Pálné,
 Tudom én, tudom én,
 Biz' ő nem jó soha!

Ahajt megcsinálták
 Csuda osztovátát,
 Össze gyűjték vele
 Hat falu leányát,
 De biz el nem jöve
 Szép Mikó Ilona.

Anyám, édes anyám,
 Bátalaki Pálné,
 Meg lesz a te fiad
 Egyszeribe halva,
 Mert bizony nem jött el
 Szép Mikó Ilona!

— Szóval visszafelel
 Bátalaki Pálné,
 Ne halj meg, ne halj meg
 Én édes szép fiam,
 Csináltak én is
 Olyan halas tavat,
 Kinek párja nincsen
 Suhutt az ég alatt!
 Oda is eljönnek,
 Szűzek, szép leányok
 Csuda tavat látni,
 A tied is eljő
 Szép Mikó Ilona!

Ahajt megcsinálák
 Csuda halas tavat,
 Kinek párja nincsen
 Sehutt az ég alatt,

Oda gyüle, oda,
 Hat falu leánya,
 Csupán egy nem jött el,
 — Szép Mikó Ilona!

Ahajt megharagszik
 Bátalaki Pálné:
 — Halj meg fiam, halj meg,
 Halj meg édes László,
 Oda is eljönnek
 Szűzek, szép leányok,
 Csuda halott látni,
 Egy piros orezáért,
 Egy leány faráért
 A ki meg is hala.
 A tied is eljő,
 Szép Mikó Ilona!
 A mikor belépik
 Leveles kapumon,
 Nyisd ki a szemedet
 Én édes halottam,
 A mikor belépik
 Törpe küszöbemen,
 Ül fel az ágyadban
 Én édes halottam,
 Mikor fölemeli
 Fehér szemfödeled;
 Öleld meg, csókold meg,
 Többet el se ereszd!

* * *

Anyám, édes anyám,
 Jó Mikó Istvánné,
 Eressz el engemet
 Csuda halott látni,
 Csuda halott látni,
 Ki érettem meghalt.

— Ne menj lányom, ne menj,
Szép Mikó Ilona!
Arany lép van téve
Fényes ezüst fára,
Mikó Ilonának
Pártája az ára!

— Anyám, édes anyám,
Jaj milyen rossz lettél,
Két csudát megnézni
El nem eresztettél,
Már a harmadikat
Én bizony megnézem,
Búmban elszáradnék
Miatta egészen!

— Eridj lányom, eridj,
Szép Mikó Ilona,
Nézd meg ha kedved van,
Mi az a nagy csuda,
De ha ott felejtetd
Ártatlanságodat,

Akkor lássalak meg,
Mikor a hátamat!

—————
Mikor belépék a
Leveles kis kapun,
Az a csuda-halott
Kinyitá a szemét;
— Mikor átállépék
Törpe kis küszöbén,
Az a csuda halott
Felüle az ágyban,
— Mikor fölemelé
Fehér szemfödelét;
Bátalaki László
Ötet megölelé.

— Én a tiéd rózsám,
Te az enyém rózsám,
Ásó, kapá választ
Minket el egymástól!

(Sz.-Keresztur.)

X.

Jaj be szennyes a Mágocsi gagyája,
Talán nincsen szeretője, babája,
Vagyon neki szeretője, babája,
Mégis szennyes a Mágocsi gagyája.

Ablak alatt piros rózsza nyiladoz,
Fehér házban fehér rózsza hervadoz,
Édes lányom, Bokor Juli mi bajod,
Neked avval édes anyám, mi bajod!

Te kaptattál a legényre engemet,
Te szereztél Mágocsinak engemet,
Kerek kútra addig menjen a korsó,
Bokor Juli lányok közt az utolsó.

Ablak alatt piros rózsa nyiladoz,
 Fehér házban fehér rózsa hervadoz,
 Bekopogtat Mágocsi az ablakon,
 Élsz-e, halsz-e Bokor Juli, angyalom?

Ne kopogtasd Mágocsi az ablakot,
 Nem vagyok már a te édes angyalod,
 Sir a lányom a cserefa tövibe,
 Holnap visznek a törvényszék elibe.

Bokor Julit beviszik a stokházba,
 Vasba kerül két patyolat bokája,
 Vasat tesznek a kezére, lábára,
 Azért szennyes a Mágocsi gagyája.

(Sz. Keresztur.)

XI.

Bánkodi Katicza.

Virágos kertembe
 Violát ültettem,
 Éjjélkor elvetém,
 Reggel meg is szedtem,
 Egy barna legénynek
 Kalapjába tettem.
 Virágos kertemben
 Kinyilott a rózsa,
 Fehér folyó rózsa
 Egyszer csak azt mondja:
 Hallod-e, hallod-e
 Bánkodi Katicza,
 Nem hiába vagy te
 Bánkodi Katicza,
 Mert a kit te szeretsz,
 A téged nem szeret,
 Biró Kis Klárinál
 Tégedet kinevet.

Biró Kis Klárinak
 Patyolat szoknyája,
 Majd megveresedik
 Az isten házába;
 Bánkodi Katicza
 Fogadja hitire
 Soha se néz többet
 Györbiró Ferire,
 De a mért megcsalta,
 A mért csuffá tette,
 Haj, Györbiró Feri,
 Haj Biró Kis Klári
 Meglakol érette.

Menjen a templomba
 Bánkodi Katicza,
 Ottan megöleli
 Biró Kis Klárika,
 — Eljöttél, eljöttél
 Én leány pajtásom,

Ki legjobban szeret
Engem a világon!

— Hallod-e, hallod-e
Bíró Kis Kalára,
Ne ölelgess engem
A világ csufjára,

Megmondta ott nekem
Fejér folyó rózsá,
Csuffá teszen engem
Bíró Kis Kalára,
De ha csuffá teve,
Én számolok vele,
Nem veszekedéssel,
Czifra páros késsel.

(Sz - Keresztur.)

XII.

Budai Éva.

Szép város, nagy város
Vásárhely várossa,
Mindenik ódalát
Maros vize mossa,
Szép leányainak
Sehol sincsen párja,
Budai Évának
Ott se vala párja.

— Budai Ignáczné
Édes asszony-anyám,
Egy szegény diákot
Szeretek igazán,
Egy szegény diákot,
Kinek nincsen párja,
Egész Vásárhelynek
Fényes várossába.

— Édes szülő anyám,
Budai Ignáczné,
Nem kérlek én téged
Sem egyér', sem másért,
Ezt az egy hibámat,
Ezt a nagy hibámat
Engedd el énnekem,
A szegény diákot,

Zágoni Ferikét
Szivemből szeretem!

— Én édes leányom,
Szép Budai Éva,
Nem lehet, nem lehet,
A héturi grófnak
Téged én immáron
Elköteleztelek;
El is jönnek érted
Aranyos hintóval,
El is visznek téged
Négy piros csikóval!

— Édes szülő anyám,
Benedek Ignáczné,
Ne kívánd te tőlem,
Nem lehetek másé,
Igaz szómra mondom,
Nem tehetek róla,
Szivem alatt lakik
A megmondhatója!

— Pusztulj hát előlem
Becste lélek lánya,
Budai Ignáczné,
A te szülő anyád

Neked azt kívánja,
Mig nap van az égen
Pihenőd ne legyen,
Mig hold van az égen
A bú addig egyen!

Elindul, elindul
Szép Budai Éva;
Mig nap van az égen,
Nyugalma nincs néki,
Mig hold van az égen,
A bánat emészti.

Budai Ignáczné,
Te kényes nagyasszony,
Küld ki a lányodat
Szép Budai Évát,
Régi szereteje,
Zágoni Ferike
Eljöve érette!

— Nincs már lányom nekem,
Ki sem is küldhetem,
Zágoni Ferike,
Egy kis diákocska
Mit áll szóba velem!

— Budai Ignáczné,
Te kényes nagyasszony
Nem Zágoni Feri
A ki veled beszél,
Én vagyok, én vagyok,
Kis diák ruhában
Gazdag oláh bojér!

— Mér' nem jövel elébb
Én édes szép fiam,

Szép Budai Éva
Ki tudja merre van,
Mig nap van az égen
Nincs nyugalma néki,
Mig hold van az égen
A bánat emészti!

— Budai Ignáczné,
Édes szülő anyám,
Biz' igazat szóltál,
Ugy vagyok igazán,
Mig nap van az égen
Nincsen nyugodalmam,
Mig hold van az égen,
Elkerül az álom.

— Jere be, jere be
Én egyetlen lányom,
Visszamondom, vissza
Én anyai átkom,
Jere be, maradj itt
Én fehér házamba,
Borulj ide, borulj
Szülői karomba,

Gazdag bojár fiu
Meggére tégedet,
Maradjon itt ő is,
Lakjék együtt veled,
Ne halljam meg soha
Sem egytől, se mástól,
Budai Ignáczné
Egyetlen leányát
Elverte magától.

(Sz.-Keresztur.)

XIII.

Fehér Anna.

— Bátyám, édes bátyám,
Dali Fehér László,
Ülj veszteg, ülj veszteg,
Ne hagyj el engemet,
Ne kívánd a másét,
Ne keresd vesztedet.

— El kell mennem, el kell,
Én szerető húgom,
Erkedi ménesbe
Olyan csikót láttam,
Kinek nincsen párja
Tizenhat határban.
Édes kicsi hugom,
Megbocsáss te érte,
El kell lopnom, el kell,
Fáj a lelkelem érte!

— Ne menj el, ne menj el,
Dali Fehér László,
Vagyon neked lovad
Piros is, barna is,
Vagyon neked nyerged
Avaték is, uj is,
Vagyon neked pénzed
Ezüst is, arany is,
Ne kívánd te másnak
Se pénzt, se lovát,
Semmi szerszámját se,
Mert bizony baj leszen,
Égető tömleczben
Lakolsz meg te érte!

— El kell mennem, el kell,
Drága kicsi hugom,
Szépséges virágszál,

Dali Fehér Anna,
Ne busulj te értem,
Hazajövök még ma,
Vagy ha nem, hajnalba'!

Elment Fehér László
Erkedi ménesbe,
Kilencz kemény zsandár
Körülkeritette,
Kilencz szoritotta,
Tizedik elfogta,
Kilencz zsandár
Fehér Lászlót
Nehéz vasban hozza.

Kinéz Fehér László
Ablaka rostélyán,
Ott kesereg huga,
Dali Fehér Anna
Egyedül az utcán.

— Eridj haza húgom,
Dali Fehér Anna,
Visznek holnap engem,
Ki a vesztőpadra,
Göndör szőke hajam
A hóhér levágja.
Ragyogó szememet
A holló kiássa,
Jegybeli mátkámnak
Nem leszek már társa!

— Nem megyek én bátyám,
Dali Fehér László,
Megyek a hadnagyhoz,
Megyek még ma este,

Nehéz rabságodnak
Vége lesz ma este.

— Vége lesz ma este,
Vagy ha nem, reggelre,
Mert elvisznek engem
Ki a vesztőhelyre,
Mert én annyit tudok,
Hogy immár meghalok,
Ne is keresd hugom
Hjában a hadnagyot,
Ártatlanságodnak
Hamar vége leszén,
Azért a bátyádnak
Mégis vége leszén.

Elmegyen, elmegyen
Dali Fehér Anna,
Hamar is ráakad
A kemény hadnagyra,
Kinek a kezében
Élet s halál vagyón,
Könyörög előtte
Fehér Anna nagyon.

— Hallod-e, hallod-e
Dali Fehér Anna,
Biz' a te bátyádnak
Vége lesz hajnalra,
De ha nekem adod
Te ártatlanságod,
Bizony megmentem én
Egyetlen bátyádot!

Haza megyen, haza
Dali Fehér Anna,
Ottan felöltözik
Ünneplő ruhába,

Ottan el is megyen
Istennek házába;
Visszamegyen, vissza
Dali Fehér Anna,
Felmászik, felmászik
A tömlecz-ablakra;
— Élsz-e édes bátyám,
Dali Fehér László,
El is elhozom én
A te szabadságod,
Mert én ma éjszaka
Hadnagy urnál hálok!

— Ne menj oda, ne menj,
Én ártatlan hugom,
Ne menj oda, ne menj
Dali Fehér Anna,
Ezután ismersz te
A czudar hadnagyra,
Bizony megtöri ő
Te ártatlanságod,
Bizony megöleti
Egyetlen bátyádot.

Megyen Fehér Anna
Fel a palotára,
Ottan ott ratalál
Hadnagy szobájára,
Ottan ott lefekszik
Paplanos ágyára.

— Aluszol-e drágám,
Dali Fehér Anna?
— Arról gondolkozom,
Miféle nap van ma,
Ma van a bátyámnak
Épen neve napja.

— Alugyál, alugyál
Dali Fehér Anna,
Bizony ma vagyon a
Gyönyörűség napja!

— Aluszol-e drágám,
Dali Fehér Anna?
— Eressz el, eressz el;
Menjek az ablakra,
Hadd lássam meg, minek
Zörgetik a vasat,
Minek trombitálnak
Az ablakom alatt!

— Alugyál, alugyál,
Dali Fehér Anna,
Mennek a katonák
Le a nagy piacra,
Nem vasat zörgetnek,
Kulcsokat csörgetnek,
Jó Fehér Lászlónak
Szabadságot visznek!

— Eresszen el engem
Hadnagy uram kérem,
Bizony beváltottam
A szómat egészen,
Dali Fehér Pálné

Gyöngé rózsaszála
Katona uraknak
Immár a szajhája.
Nem bánom, nem bánom,
Akármivé lettem,
Édes jó bátyámat
Vele megmentettem!
— Bizony nem mentéd meg
Aval a bátyádot,
A mért nekem adtat
Te ártatlanságod,
Dali Fehér Anna
Alugyál, alugyál,
Jó Fehér Lászlónak
Vége vagyon immár!

— Verjen meg az isten
Te lelketlen hadnagy,
A ki nem sajnáltad
Ártatlanságomat,
Hová lábod teszed,
A fű száradjon ki,
Világ-életedben
Ne szeressen senki,
Verjen meg az isten
Kurva feleséggel.
Tizenkét gyermekkel,
Pénzen vett kenyérrel!

(Székely-Keresztur)

XIV.

Selyem Rózsai.

Selyem Rózsai mit gondolál,
Mikor hazul elindulál?
Én egyebet nem gondoltam,
Szerencsétlen uton jártam.

Kovács Mihály kertje végén
Meghült bennem még a vér is,
Pító Gyuri élém lépe,
Pisztoly vala a kezébe.

Kérve-kértem, hjába kértem,
Ne vegye el ifju éltém,
Selyem Pálné szép leánya
Leomlék az ut porába.
Selyem Pálné, nyisd kapudat,
Halva hozzák leányodat,

Két szép rózsa két kezében,
Két golyó a kebelében.

Ti leányok vigyázzatok,
A legénnyel ne játszatok,
Én is csuful bántam egygyel
S megfizetém életemmel.

(Székely-Keresztur.)

Sebesi Jób gyűjtéséből.